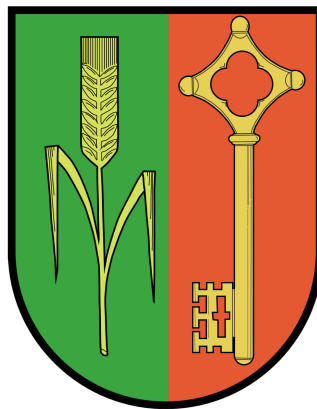

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE VELENKA

NA OBDOBÍ LET
2026 - 2030

Úvod

Program rozvoje obce je základním plánovacím dokumentem pro rozvoj a správu obce.

Dlouhodobé plánování v sobě spojuje potřeby lidí žijících v území obce, kulturní a sociální hodnoty, přírodní zdroje a aplikace moderních technologií.

Strategické plánování vychází z aktuálního ekonomického stavu obce, demografického a sociálního vývoje a plánovaného rozvoje. V kratším horizontu se prolíná do tvorby střednědobého výhledu rozpočtu, který obec zpracovává na 2 roky. Ve střednědobém plánování se vytváří ucelený pohled na aktuální možnosti a upřesňují se zdroje financování. V nejkratším časovém horizontu je podkladem pro sestavování ročních rozpočtů.

Rozpočet obce Velenka je v současné době dostačující pro běžný provoz a drobný rozvoj. V r. 2033 bude splacen investiční úvěr na výstavbu vodovodu, kanalizace a ČOV, čímž se uvolní další finanční zdroje. Větší investiční akce je tak možné plánovat po naspoření potřebných finančních prostředků nebo s podporou dotačních programů.

V r. 2025 začala obec pracovat na novém územním plánu, schválen by měl být v r. 2026.

V Programu rozvoje obce Velenka jsou zakotveny priority obce na období 2026 až 2030.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Obec Velenka má jedno katastrální území, intravilán obce tvoří jediný sídlení útvar s téměř 380 obyvateli.

Území obce se rozkládá v jihozápadní části okresu Nymburk. Velenka spadá do ORP Nymburk, který je dobře dostupný autem, ale cestující hromadnou dopravou musí použít přestup v Sadské. Město Sadská, vzdálená od Velenky jen 6km, je pověřenou obcí se stavebním a matričním úřadem. Mimo to zde občané najdou základní síť obchodů a základní lékařskou péči.

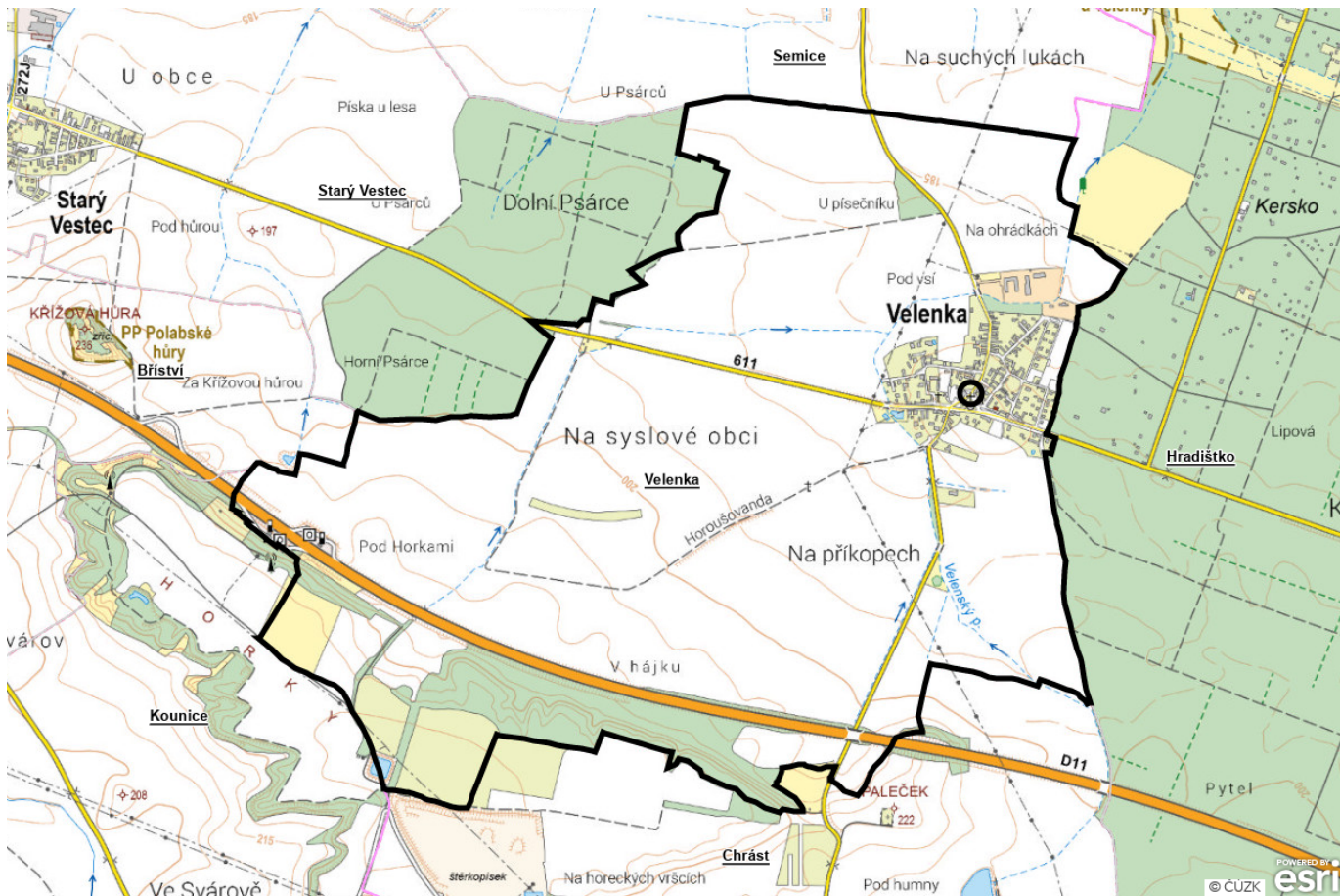
Nadmořská výška obce je 198 m n.m., rozloha katastrálního území 498 ha. Správní území obce je intenzivně zemědělsky využívané, orná půda představuje 395 ha.

Velenkou prochází ve směru západ - východ silnice II. třídy Praha - Poděbrady, a souběžně s touto silnicí vede blízká dálnice D11. Ve směru sever - jih protíná obec silnice III.tř. do obcí Semice a Chrást.

Hlavním vodním tokem je "Velenský potok", který přirozeně vymezuje sídelní hranici na západní straně. Východní část obce ohraničuje Přírodní park Kersko - Bory. Na levé straně potoka, již v katastru obce Hradištko, se nachází přírodní památka Slatinná louka u Velenky. Jedná se evropsky významnou lokalitu - pozůstatek dříve rozšířených polabských luk s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin.

První zmínka o obci pochází z r. 1352 a můžeme ji najít v soupise desátků, pod tehdy používaným názvem Welenka. Zápis dokládá, že již v tuto dobu zde existoval farní kostel, patrně dřevěný. O stavbě nového kostela se rozhodlo v r.1728 v rámci zvelebení tzv. Slezské cesty, a spolu s ním bylo rozhodnuto o stavbě zájezdního hostince v jeho sousedství. Největší dominanta obce - Kostel sv. Petra v okovech byl podle plánů Kiliána Ignáce Dientzenhofera dokončen v r. 1734.

Jen pár kroků od kostela se nachází Pomník obětem 1. sv. války od Rudolfa Kabeše z r. 1926. Ten byl později doplněn o pamětní desku obětem 2.sv. války. Další z nepřehlédnutelných památek v obci je Památník ke zrušení nevolnictví, odhalený v r. 1899 k výročí 50let zrušení roboty. Pod kostelem u silnice II.třídy se nachází dvě usedlosti s valbovými střechami a barokizujícími klenutými branami.

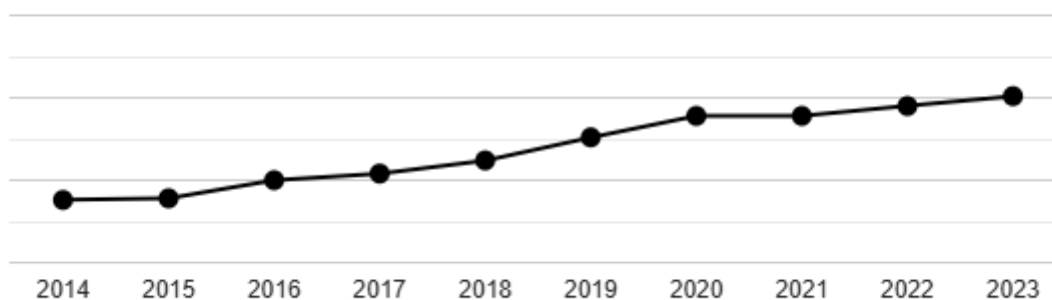

2. Obyvatelstvo

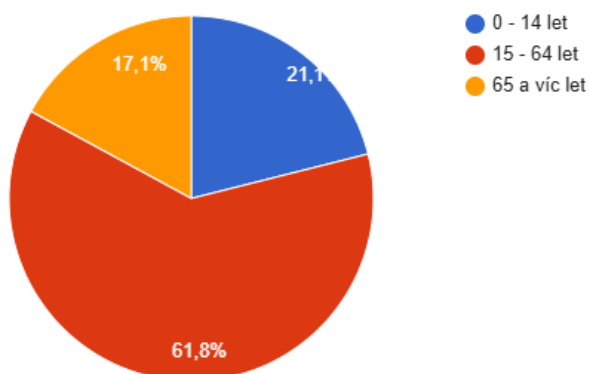
Demografická situace

V obci je k trvalému pobytu aktuálně hlášeno téměř 380 obyvatel. Nejvyšší počet obyvatel zaznamenala Velenka na počátku 20. století. V roce 1910 zde žilo 485 obyvatel, poté došlo k významnému poklesu, a až teprve ke konci 20. století se pozvolna počet obyvatel opět zvyšoval. V současnosti je ve Velece 156 čísel popisných, některé z nich jsou však využívány pouze rekreačně.

Vývoj počtu obyvatel obce Velenka v letech 2014 - 2023

Věková struktura obyvatel obce Velenka v roce 2023

Sociální situace

Z jiných zemí v obci aktuálně žije nejvíce obyvatel z Ukrajiny. Je to dáno již dlouhodobě díky uplatnění pracovní síly v zemědělské výrobě, za aktuálním nárůstem nyní stojí také válečný konflikt na Ukrajině.

Sociálně vyloučené lokality v obci nejsou.

V obci funguje bohatý spolkový život. Největší členskou základnou se pyšní SDH, mladí hasiči se věnují hasičskému sportu na republikové úrovni. Dalé zde funguje Myslivecký spolek a Spolek občanů a přátel Velenky.

Spolky spolupracují s obcí na různých kulturních a sportovních aktivitách. Mezi nejnavštěvovanější akce patří Masopust, Pálení čarodějnic, Velenkiáda, koncerty v kostele, hasičské a myslivecké plesy.

V budově OÚ je sál pro cca 80 lidí, kde se některé kulturní akce pořádají. Dále zde probíhají cvičení lekce - např. jóga, cvičení seniorů ap.

Pro informování občanů slouží obecní rozhlas, veřejná vývěska a aplikace "Úřad v mobilu".

3. Hospodářství

Ekonomická situace

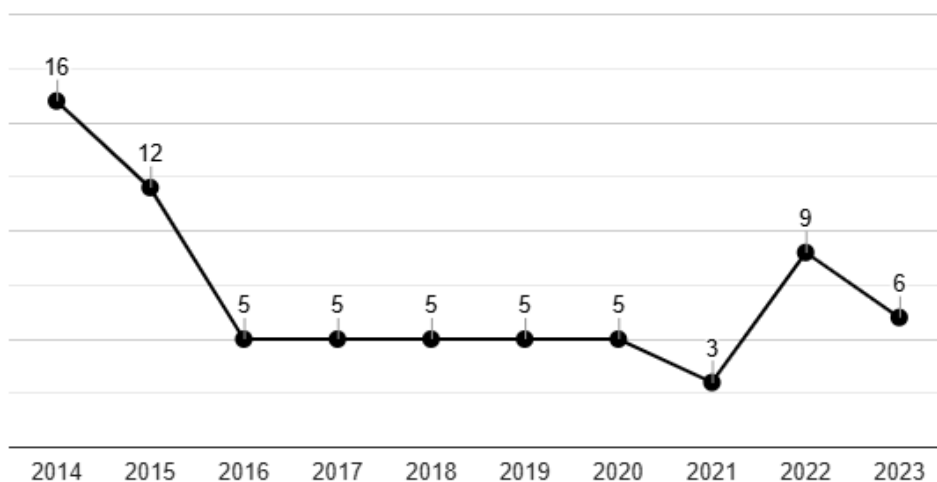
V obci funguje několik drobných podnikatelů. Vzhledem k rozvojovým možnostem obce ale nelze očekávat jejich výrazný nárůst. V extravilánu severní části obce se nachází zemědělský areál. Obec se nachází v intenzivně využívané zemědělské oblasti a tomu odpovídají hlavní ekonomické aktivity. S umístěním průmyslové výroby se nepočítá.

Do r. 2014 bývala v obci prodejna smíšeného zboží, o pár let později byla uzavřena i místní hospoda. Velmi oblíbené je využívání dopravních společností pro závoz potravin a jiného zboží. Služby tohoto charakteru by bylo vhodné doplnit umístěním výdejního boxu pro příjem a odesílání zásilek. Za ostatními službami musí občané dojíždět.

Největším turistickým cílem v obci je Kostel sv. Petra v okovech, který je možno zájemcům na požádání otevřít. Velenkou prochází žlutá turistická trasa spojující Kersko, Starý Vestec a Přerov n.L.

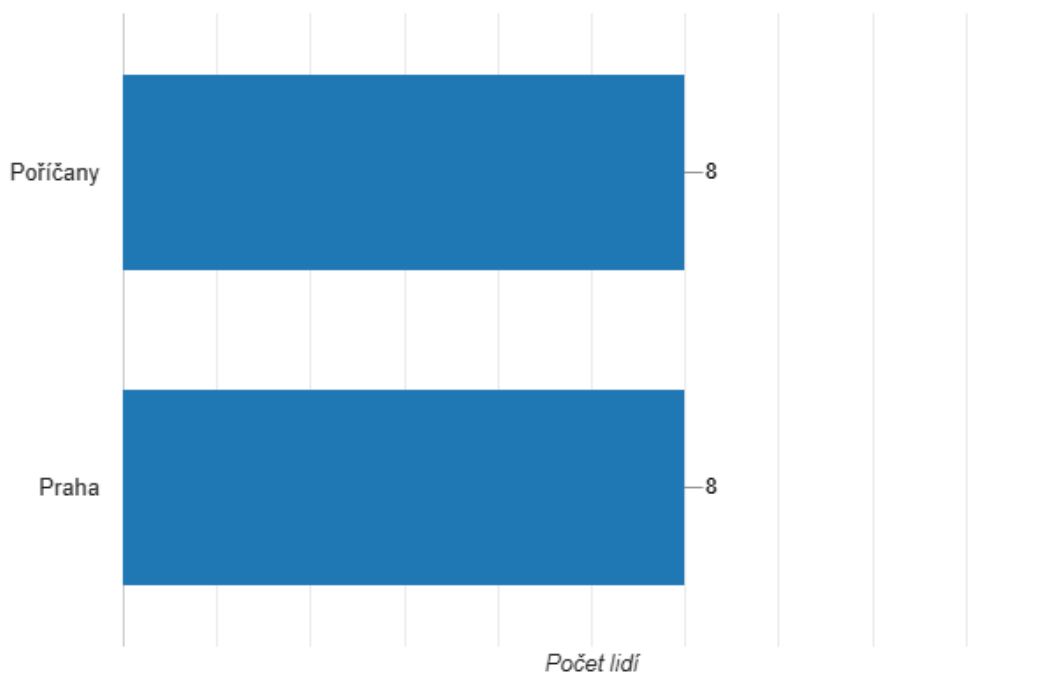
V produktivním věku (15-64 let) žije v obci 60,4% obyvatel, z nich většina dojíždí za prací nebo do školy směrem Praha, a to hlavně díky výborné dopravní obslužnosti. Nezaměstnanost v obci je dlouhodobě nízká.

Vývoj počtu nezaměstnaných osob v letech 2014 až 2023

undefined

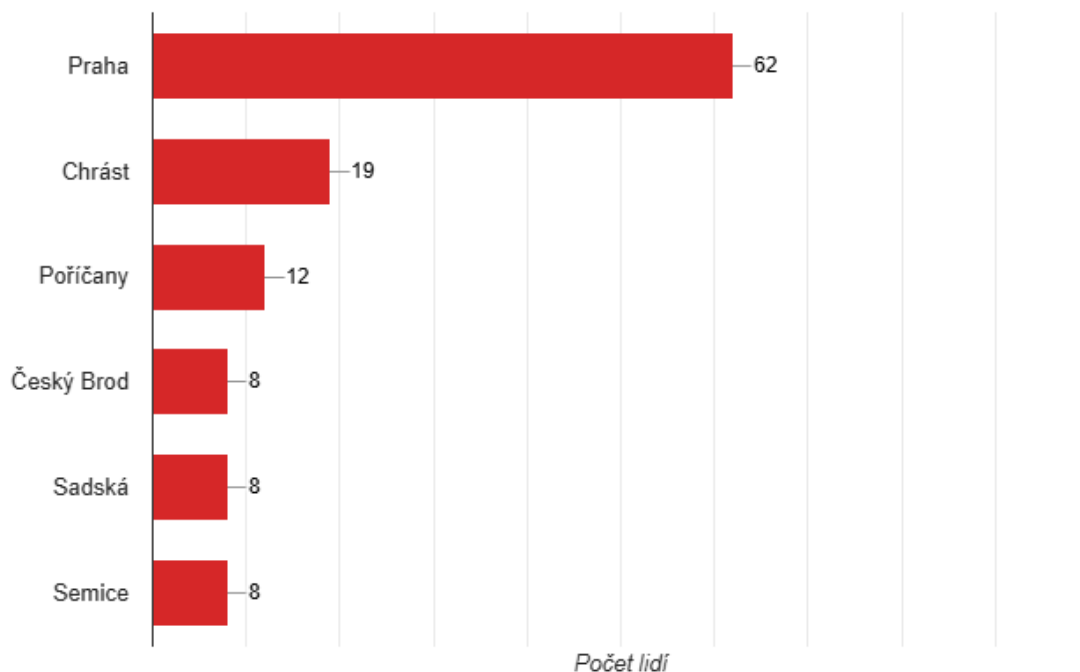
Nejčastější směry dojíždky do obce

Zdroj: MV ČR (<https://www.kamdojizdime.cz/portal-geolokacnich-dat>)

Pozn.: Zobrazovány jsou pouze jevy s hodnotami vyššími než 7 osob. Data zobrazují údaje z období od 12/2022 do 01/2023.

Nejčastější směry vyjízdky z obce

Zdroj: MV ČR (<https://www.kamdojizdime.cz/portal-geolokacnich-dat>)

Pozn.: Zobrazovány jsou pouze jevy s hodnotami vyššími než 7 osob. Data zobrazují údaje z období od 12/2022 do 01/2023.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

V obci Velenka byla v r. 2022 uvedena do provozu nově postavená **vodovodní a kanalizační síť a ČOV**. Celou infrastrukturu si obec provozuje sama. Akce byla realizována z dotačního programu Ministerstva životního prostředí a kofinancována z prostředků Středočeského kraje.

Plynofikace obce je z důvodů vysokých nákladů na vybudování přivaděče nereálná.

Elektrická síť je po jejím zkapacitnění dostačující, v r. 2015 bylo veškeré vedení NN uloženo v zemi.

Internet v obci dodává několik poskytovatelů prostřednictvím kabelového vedení i vzduchem. Optickou síť plánuje v obci vybudovat soukromý investor.

Systém nakládání s odpady v obci je dobře nastavené a funkční. Směsný komunální odpad, bio odpad, plasty a papír jsou podle harmonogramu svážené od každé nemovitosti. Pro velkoobjemový, nebezpečný a elektro odpad je zaveden mobilní svoz. Přesto je zde prostor pro další snižování podílu SKO, BIO a gastro odpadů.

Obec nemá sběrný dvůr a v současné době o něm ani neuvažuje.

Dopravní infrastruktura

Silnice II/611 ve správě SČ kraje je hlavní komunikací procházející obcí. Rozděluje obec ve směru západ - východ.

Dálnice D11 prochází jižní částí katastrálního území obce. Její existence na jedné straně umožňuje poměrně rychlou dostupnost Prahy a Hradce Králové, na druhé straně zatěžuje obec při každém zhoršení průjezdnosti.

Na silnici III/3308, která kříží obec ve směru severo-jihním není tak velký provoz osobních aut, za to zde jezdí velká zemědělská technika a nákladní vozidla.

Velkým problémem v obci je absence chodníků podél místních komunikací, částečně i u silnic vyšších tříd.

Železniční trať v obci není, nejbližší zastávky jsou v Poříčanech, Sadské a Lysé nad Labem.

Místní komunikace

Obec má přibližně 2,5km místních komunikací, které byly většinou postavené v 70.letech min. století. Komunikace jsou ve špatném technickém stavu a k jejich obnově dochází postupně.

S postupnou obnovou komunikací a s přibývajícimi auty byla v obci vybudováno několik parkovacích stání, aby se zabránilo stání aut na veřejné zeleni.

Dopravní obslužnost

Velenka je v systému Pražské integrované dopravy, a vzhledem k dobré dostupnosti je vyhledávanou lokalitou pro trvalé bydlení i rekreaci. Největší obslužnost zajišťuje linka 398 Praha - Poděbrady, zvláště školní děti využívají linku 698 Poříčany - Semice. Z obou linek je možný přestup na vlak.

5. Vybavenost obce

Obec Velenka má minimální občanskou vybavenost. Nenachází se zde obchod, hospoda ani jiný podnik poskytující základní služby a stravování.

Obec vlastní jedinou veřejnou budovu (OÚ), v níž se nachází:

- společenská místnost s kapacitou cca 80 osob vč. zázemí, která se využívá pro obecní, spolkové i soukromé akce. V zimě a při nepříznivém počasí slouží k tréninku hasičského sportu mladým hasičům. Pravidelně je také využívána i pro jiné druhy sportovních aktivit (jóga, cvičení seniorů).
- dětský herní koutek
- místní knihovna

Obnova knihovny, vybavení dětského koutku a společenské místnosti byly spolufinancovány v rámci komunitního rozvoje z Programu rozvoje venkova.

V areálu je také hasičská zbrojnice, obec je zřizovatelem JPO V.

Zdravotnictví

Nejbližší lékařské služby jsou v okolních obcích - např. Sadská, Poříčany, Přerov n. L., nejbližší pohotovost, nemocnice a poliklinika je v Nymburce

Sociální péče

Sociální služby v obci zajišťuje smluvně Centrum sociálních a zdravotních služeb Poděbrady o.p.s.

Výkon sociální terénní práce na území obce je zajištěna v rámci projektu Společné komunitní Podlipansko.

Kultura a péče o památky

Obec Velenka získala v r. 2024 od ŘK farnosti Nymburk do svého majetku památkově chráněný Kostel sv. Petra v okovech a okolní areál hřbitova s márnící. V kostele se několikrát do roka konají koncerty, tématické besedy a jiné kulturní akce. Je zde možno pořádat církevní obřady i civilní svatby.

Sport a tělovýchova

Podmínky pro sportovní a volnočasové aktivity jsou omezené. V obci se nachází areál s travnatou plochou "Sokolské hřiště", kde Myslivecký spolek ve spolupráci s SDH Velenka vybudovali zázemí. V centru obce je dětské hřiště, kde byly v r. 2022 postaveny nové herní prvky, s podporou dotačního programu MMR - Podpora rozvoje regionů 2019+.

V plánu obce je připravit plochu pro tréninkové aktivity hasičů v hasičském sportu.

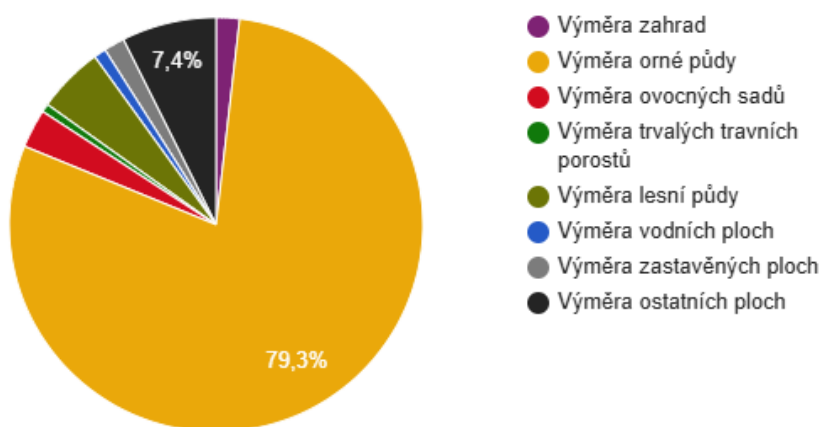
6. Životní prostředí

Stav životního prostředí

Obec Velenka se rozkládá v rovinatém terénu Polabské nížiny. Pozemky v obci jsou invenzivně zemědělsky využívány, což udává ráz okolní krajiny.

Většina velkých produkčních půdních celků je uměle zavlažovaná a meliorovaná.

Struktura využití půdy v obci Velenka v roce 2023

Ve vztahu k ochraně ZPF se jedná se o zemědělské půdy s nadprůměrnou produkční schopností, převážně černozemě. Půdy nejsou ohroženy vodní erozí, pouze částečně větrnou.

Obec Velenka se nenachází v záplavovém území. Jedinou vodotečí je Velenský potok, který pramení u obce Chrást a obtéká obec z její západní části. V době zvýšených dešťových srážek dochází k rozlivu vody do přilehlých pozemků, které jsou ÚP vymezené jako zátopové.

V obci nejsou žádné významné zdroje znečištění ani lokality s ekologickými zátěžemi.

Pravděpodobným budoucím zdroj hlukové a emisní zátěže bude zkapacitněná dálnice D11, a stále se zvyšující tranzitní doprava po silnici II/611. Vytvoření protihlukových opatření byly požadovány v rámci zpracování EIA pro zkapacitnění dálnice D11.

Ochrana životního prostředí

V obci se nenachází žádné chráněné území. Pouze v jejím sousedství (již v k.ú. Hradištko) je národní přírodní památka Slatinná louka u Velenky. Ta je součástí rozsáhlého přírodního parku Kersko - Bory.

Podmínky pro ochranu všech přírodních hodnot v území vytváří územní plán obce. Většina dochovaných přírodních prvků je zapojena do systému ÚSES (remízy, biokoridoy a přírodní biotopy). V katastru obce by bylo vhodné provést pozemkové úpravy, které pomohou tyto přírodní prvky uvést do praxe. Zaměřit se musí hlavně na zadržování vody v krajině, snižování rizika povodní a sucha.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Velenka je obec 1. stupně, pověřený OÚ je v Sadské a spadá pod ORP Nymburk. Správu obce zajišťuje Obecní úřad Velenka se sídlem Velenka 44. Zastupitelstvo je sedmičlenné a spravuje obec v samostatné působnosti. Obec zřizuje pouze finanční a kontrolní výbor.

Obec má 5 zaměstnanců, doplňkově využívá nabídky veřejně prospěšných prací.

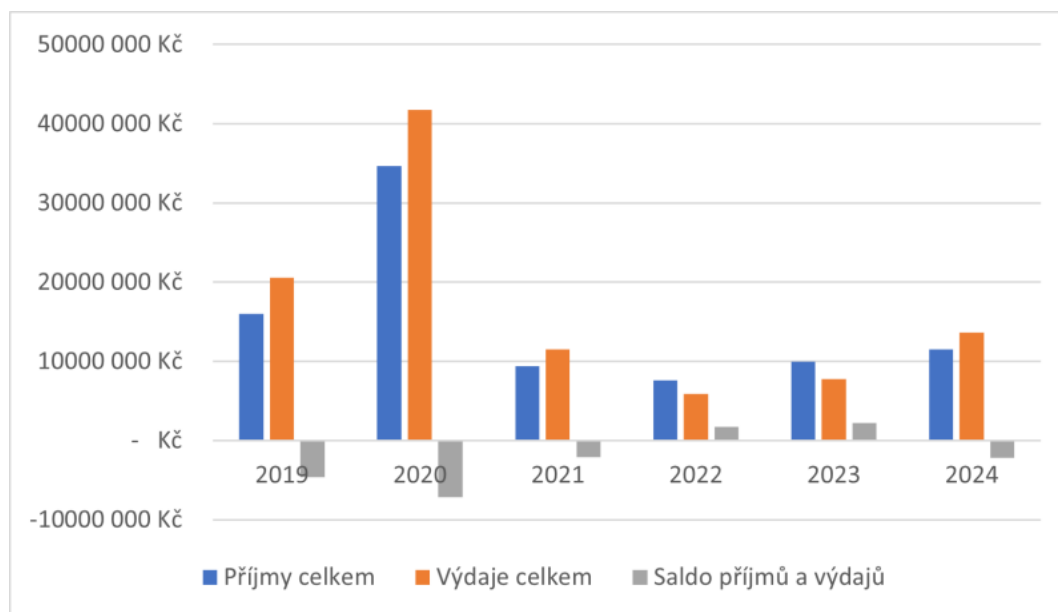
Hospodaření a majetek obce

V období let 2019 -2024 hospodařila obec většinou se schodkovým rozpočtem. Důvodem byly velké investiční akce - vodovod, kanalizace a ČOV v letech 2019 -2021 a výstavba místní komunikace v r. 2024.

významné nenárokové dotace získané v letech 2018-2023:

- vodovod, kanalizace, ČOV a vodovodní a kanalizační přípojky (MŽP a SČ kraj): 47,793 mil Kč
- dětské hřiště (MMR): 0,511mil Kč
- místní komunikace (MMR): 1,866mil Kč

Vývoj rozpočtového hospodaření v obci Velenka v letech 2019 - 2024 (v Kč)

zdroj: monitor státní pokladny

Bezpečnost

Obec má zpracovanou dokumentaci k řešení krizových situací dle zákona č.240/2000 Sb.. V obci funguje jednotka SDH, která disponuje mj. dopravním automobilem s přívěsem, který je zařazen v IZS.

Povodňový plán v obci není. Pro varování obyvatel před nebezpečím slouží obecní rozhlas rozšířený o modul jednotného systému včasného varování.

Kriminalita v obci je nízká, přestupková agenda je postoupena na základě veřejnoprávní smlouvy pověřené obci Sadská.

Vnější vztahy a vazby

Obec Velenka je členem MAS Podlipansko o.p.s. a Svazu měst a obcí ČR.

A.2 Východiska pro návrhovou část

Vyhodnocení předchozího rozvojového dokumentu z r. 2021-2025

Plnění opatření programu rozvoje obce v minulém programovém období

opatření	aktivita	vyhodnocení PRO 2021-2025	dopad na PRO 2026-2030
prioritní oblast 1: zahájení provozu vodovodní a kanalizační sítě a ČOV		Vodovodní a kanalizační přípojky byly realizovány u všech nemovitostí	Záměr ukončen
	a) Postupné napojování nemovitostí na ČOV a vodovodní řad	Téměř všechny nemovitosti jsou napojeny na kanalizaci Na vodovod je napojeno více než 80% nemovitostí, přesto ne všude je voda odebírána pravidelně. Celková roční spotřeba pitné vody nedosahuje předpokládaného objemu.	Záměr ukončen Je třeba dopojit na vodovod všechny nemovitosti a zajistit zvýšení odběru pitné vody pro udržení průtoku vody v potrubí a snížení ceny vodného
Prioritní oblast 2: doprava, zvýšení bezpečnosti chodců, oprava komunikací	a) Součinnost s KSÚS na zajištění kompletní rekonstr. silnice III.tř. Velenka - Semice	Realizováno v r.2023	Záměr ukončen
	b) Omezení tranzitní dopravy v obci, zvláště výjezd z obce směr Semic - nepřehledná zatáčka, doplnění zpomalovacích prvků	Část tranzitní dopravy se snížila díky vybudovanému obchvatu Starého Vestce. Část dopravní obsluhy fy Bramko byla touto trasou přesměrována. Zpomalovací prvky prozatím nebyly řešeny.	Záměr pokračuje
	c) Bezpečný průchod chodců obcí (osvětlení, přechody, chodníky)	V r. 2023 byl vybudován přechod pro chodce přes silnici II/3308, včetně navazujícího chodníku. V r. 2023 byla zpracována PD na opravu chodníků podél silnice III/3308	Záměr pokračuje. Oprava dalších chodníků, výstavba nových se připravuje postupně dle finančních možností
	d) Zlepšení stavu místních komunikací - oprava povrchů místních komunikací v maximální možné míře	V r. 2024 byla provedena rekonstrukce komunikace v SV části obce. MK v havarijním stavu se pravidelně opravují.	Záměr pokračuje

Prioritní oblast 3: Veřejné osvětlení	a) Zpracování pasportu VO	v r. 2023 byl zpracován pasport VO. Získaná data budou podkladem pro povinné DTM.	Záměr ukončen
	b) Výměna sloupů VO uvnitř obce - zpracování PD a zahájení další etapy	V r. 2021 byla zpracována studie na výměnu VO v celé obci. V r. 2023 byla realizována 3. etapa opravy VO. V r. 2024 byla zadána práce na doprojektování zbývajících částí VO. V r. 2025 by měla být povolena stavba.	Záměr pokračuje. Realizace dalších etap bude záviset na finančních zdrojích.

Prioritní oblast 4 : Volný čas, kultura, sport, kvalita života	a) Podpora spolkového života a podpora místních zvyků a tradic	Obec spolupracuje s místními spolky na organizaci kulturních akcí. Z dotačního programu rozvoje venkova byl pro využití potenciálu společenských prostor pořízený nový nábytek (dětský koutek, dělicí stěny)	Záměr pokračuje
	b) Podpora činnosti místní knihovny	Z knihovny Kut. Hora jsou pravidelně zapůjčovány balíčky knih. Je také možné objednat si z webové aplikace Tritius knihy, audioknihy a časopisy i z jiných knihoven. Z dotačního programu rozvoje venkova byla v r. 2023 knihovna revitalizována	Záměr pokračuje. V plánu je rozšířit nabídku knihovny o další služby, konání tematických besed apod.
	c) Najít možnosti zásobování obyvatel v obci základním sortimentem zboží obchod/ stánek/ pojízdná prodejna	Nové trendy v oblasti zásobování obyvatel a pandemie Covidu-19 ukázaly nový směr zásobování obyvatel prostřednictvím dovážkových služeb (Košík, Rohlík, Tesco...) v kombinaci s výdejními boxy.	Pro Velenku se jeví výdejní box jako zajímavá služba občanům.
	d) Podpora aktivit volného času dětí a mládeže - zajištění vhodného pozemku pro sportovní činnost, obnova dětského hřiště	V rámci nového ÚP je vymezena vhodná lokalita	Záměr pokračuje. Pro realizaci je třeba vyřešit vlastnické vztahy (směnu pozemků)
	e) Oprava požární nádrže	V r. 2024 byl zpracována studie proveditelnosti.	Záměr pokračuje. Vzhledem k předpokládaným vysokým nákladům je třeba vyřešit financování akce, případně najít levnější řešení

Prioritní oblast 5 : Odpadové hospodářství	a) Snižování množství produkce smíšeného komunálního odpadu	V r. 2023 byl zaveden systém door-to-door pro plasty a papír	Záměr pokračuje, budeme hledat další možnosti, jak tento odpad snižovat
	b) Zvyšování podílu vytríděné složky komunálního odpadu (systém door-to-door)	V r. 2023 byl zaveden systém door-to-door pro plasty a papír	Záměr pokračuje, možné je rozšíření svozu door-to-door o další komodity a osvětla
	c) Využití BIO odpadu na území obce (kompostéry, komunitní kompostárna...)	Vzhledem k množství odpadu plány na vybudování komunitní kompostárny zatím nebudou realizovány. Chybí vhodná plocha, náročné na zajištění obsluhy a techniku.	Obec by měla pokračovat v hledání možností, jak využít BIO odpad na území obce
	d) Sběrný dvůr (nevyhovující prostory v lokalitě Písečník)	Nerealizováno	Vzhledem k množství odpadu plány na vybudování sběrného dvora zatím nebudou realizovány. Chybí vhodná plocha, náročné na zajištění obsluhy a techniku.

Prioritní oblast 6 : Zachování charakteru krajiny a vzhledu obytných oblastí	a) Obnova a údržba zeleně v krajině, zadržování vody v krajině	Prvky obnovy a ochrany zeleně v krajině jsou zahrnuté v novém ÚP	Záměr pokračuje
	b) Údržba a obnova veřejné zeleně (zpracování plánu obnovy zeleně v obci)	v r. 2021 byl zpracován plán revitalizace zeleně v obci	Záměr pokračuje
	c) Údržba a ochrana veřejných prostranství	V r. 2024 byla zpracována inventarizace stromů s návrhem následné péče. Pro ochranu veřejné zeleně byla v r. 2025 zrealizována parkovací stání pro 18 vozidel.	Záměr pokračuje

Prioritní oblast 7 : Územní rozvoj	a) Zpracování úplného znění ÚP v digitální podobě	v r. 2025 ZO schválilo návrh zadání ÚP s prvky regulačního plánu	předpoklad schválení ÚP začátkem r. 2026
	b) Digitalizace sítí ve správě obce	zapojení do projektu "Rozvoj Digitální technické mapy SČ kraje", předání dat již zaměřených sítí	předpoklad dokončení do konce r. 2025

SWOT analýza

Silné stránky

- **Snižování spotřeby el. energie**

V obci dochází postupně k výměně svítidel VO ze sodíkových na úsporné LED s technologií stmívání. Na ČOV se plánuje vybudovat první FVE na budově v majetku obce.

- **Ekonomická stabilita**

Obec je ekonomicky stabilní, s nízkou nezaměstnaností. Aktivita drobných podnikatelů v obci přispívá k jejímu hospodářství, přesto se očekává spíše stagnace v rozvoji podnikání.

- **Moderní technická infrastruktura**

V roce 2022 byla uvedena do provozu nová vodovodní a kanalizační síť a ČOV. Obec si infrastrukturu spravuje samostatně, což zvyšuje její efektivitu.

- **Dostupnost veřejných prostor**

Obec Velenka má veřejnou budovu, která obsahuje společenskou místnost a knihovnu, sloužící jak pro obecní, tak soukromé akce. Tyto prostory rozšiřují možnosti pro kulturní a společenské využití obyvatel.

- **Spojení s přírodou**

Obec je situována v těsné blízkosti přírodní památky Kersko - Bory, které poskytuje mnoho příležitostí pro lehkou turistiku. Zhruba za 4,5km lze procházkou dojít ke zřícenině kaple Povýšení sv. kříže nebo lesa Psárce. V sousedství nejsou žádné průmyslové podniky.

- **Věková struktura obyvatel**

Většina obyvatel je v produktivním věku a je relativně vysoký počet dětí do 15 let. Do obce se stěhují mladé rodiny.

- **Postupný nárůst počtu obyvatel**

Zvýšení příjmů obce z RUD.

- **Dostupnost pracovních míst mimo obec**

Přímo v obci je málo pracovních příležitostí, ale díky dobrému hromadné dopravě v rámci IDSK není dojíždění problém. Pro drobné podnikání je lokalita vhodná.

- **Dopravní obslužnost**

Dopravní obslužnost obce je díky zapojení do Středočeské integrované dopravy dobrá.

- **Dobrá dostupnost dopravy**

Obec Velenka se nachází v jihozápadní části okresu Nymburk, v dobře dostupné lokalitě díky silnici II. třídy Praha - Poděbrady a blízké dálnici D11. To zajišťuje pohodlné spojení s okolními městy a regiony, což přispívá k zájmu o trvalé bydlení i rekreaci.

- **Komunitní život**

V obci dobře funguje spolkový život, který podporuje aktivní spolupráci mezi obyvateli. Sdružení dobrovolných hasičů, myslivecký spolek a další organizace organizují kulturní a sportovní akce, což přispívá k soudržnosti komunity. Dobrovolní hasiči mají silnou členskou základnu včetně mladých hasičů, někteří členové SDH jsou pak členy dobře fungující jednotky SDH obce.

- **Zemědělská oblast**

Velenka se nachází v intenzivně zemědělsky využívané oblasti s převládajícími zemědělskými aktivitami. To přináší ekonomické příležitosti pro místní podnikatele a zaměstnanost.

- **Přírodní a kulturní dědictví**

Velenka má bohatou historii, ale příležitostí k rozvoji turismu v obci mnoho není. Nejvýznamnější kulturní památkou je kostel sv. Petra v okovech.

- **Podpora třídění odpadů v obci**

V obci byl zaveden svoz hlavních komodit tříděného odpadu přímo z nemovitostí. Pouze Sklo, drobný kovový odpad a textil jsou umístěné na veřejném prostranství.

Slabé stránky

- **Minimální občanská vybavenost**

V obci není obchod, restaurace nebo obdobný provoz. Obyvatelé jsou nuceni dojíždět za základními službami a to může odlákat potenciální nové obyvatele. Obec nemá vlastní školu ani školku. Většina dětí dojíždí do spádové školy do sousedních Semic, volná místa v předškolních zařízeních jsou v okolních obcích.

- **Komunitní život**

Již několik let pokračuje trend postupného snižování účasti občanů na kulturním a sportovním dění v obci.

- **Místní komunikace**

Technický stav místní komunikací je špatný, původní asfaltový povrch ze 70.let min. století se díky nadměrné dopravě a stavbě sítí začíná rozpadat. Obnova probíhá pomalu, vzhledem k omezeným možnostem předfinancování akcí. Absence chodníků podél těchto komunikací zvyšuje riziko nebezpečí při pohybu obyvatel. Bylo by třeba zklidnit automobilovou dopravu v obci.

- **Finanční omezení**

Obec až do roku 2032 splácí úvěr na vybudovanou vodohospodářskou infrastrukturu. To omezuje možnosti pro financování nových projektů a oprav.

- **Třídění komunálních odpadů**

I přes zvyšující se náklady na odstranění odpadu se stále nedaří snížit podíl recyklovatelných odpadů, které skončí v nádobách na směsný komunální odpad. Dále by bylo dobré zvrátit trend likvidace BIO odpadu mimo území obce. Občané by se měli snažit o ponechání organické hmoty v místě vzniku, možným řešením by mohlo být komunitní kompostování.

- **Stárnutí populace**

pro starší občany chybí dostupná infrastruktura v místě (obchod, lékař ap.)

- **Absence pracovních míst v obci a okolí**

Lidí zaměstnaných v obci je málo, volná pracovní místa v obci a jeho nejbližším okolí nejsou. Většina lidí v produktivním věku tak za práci dojíždí autem nebo hromadnou dopravou.

- **Pohyb chodců**

Chodci se pohybují po místních komunikacích společně s auty. Na většině míst není, díky stávající zástavbě, místo pro zbudování chodníků.

- **Blízkost dálnice D11, zkapacitnění**

dostupnosti dálnice s sebou nese nárůst dopravy v obci při jejím uzavření nebo omezení průjezdu. Zkapacitnění dálnice a její propojení s Polskem neúměrně zvýší dopravu, kterou nebudou příjezdové kapacity Prahy zvládat. Panují obavy z nárůstu automobilové dopravy v obci a zvýšení hlukové zátěže z dálnice samotné. V souvislosti s předpokládaným růstem tranzitní dopravy po dálnice bude vzrůstat i tranzitní doprava po silnici II/611.

- **Likvidace srážkových vod**

Téměř všechny nemovitosti původní zástavby, zčásti nebo zcela, nechávají srážkovou vodu odtékat do ulic a povrchové dešťové kanalizace. Zvláště v době přívalových dešťů zůstává voda v ulicích a vtéká do kanalizačních řadů.

- **Silnice II. a III.tř.**

Silnice II/611 je hlavní tepnou procházející obcí, která je dopravně velmi vytížená. Pohyb chodců je zde komplikovaný a nebezpečný, hlavně pro děti. Komunikace bývá těžko překonatelná při velkém provozu a téměř neprůchodná při uzavření blízké dálnice D11. Silnice III/3307 není tak vytížená osobní dopravou, pohybuje se zde velká zemědělská technika a nákladní auta (dopravní obsluha i zbytná tranzitní).

- **Ochrana kulturních památek**

Velenský kostel sv. Petra v okovech je součástí obce, jejím kulturním dědictvím a hlavní dominantou. Součástí areálu, který obec získala do majetku je také chátrající budova márnice. Údržba a oprava objektů nebude jednoduchá, na provoz bude třeba zajistit část příjmů z pronájmu

nebo jiných aktivit.

- **Nízký počet obyvatel**

Obec má v současnosti necelých 380 obyvatel, což může omezovat rozvoj místních služeb a ekonomiky. Pokles počtu obyvatel ale nemůže být vnímán jako problém pro budoucí udržitelnost a růst obce.

- **Omezená podnikatelská činnost**

V obci působí jen několik drobných podnikatelů, a růst dalších podniků se v tuto chvíli nepředpokládá. Existující mikropodniky mají omezené možnosti pro rozvoj a expanze.

Příležitosti

- **Podpora optického připojení**

S plánovaným vybudováním optické sítě od soukromého investora se otevírá možnost pro zlepšení internetu a dalších technologií, což by zvýšilo atraktivitu obce pro nové obyvatele a podnikatele.

- **Příliv nových obyvatel**

Vzhledem k výborné dopravní dostupnosti a přírodním krásám by obec mohla přilákat nové obyvatele. To by mohlo rozumně stimulovat růst populace odpovídající velikosti zastavěného území.

- **Zlepšení ochrany přírody**

Existující přírodní památky a možnosti ochrany životního prostředí by mohly být rozvinuty a propagovány v rámci programu ochrany životního prostředí, což by podpořilo zachování biodiverzity a environmentální odpovědnost.

- **Investiční příležitosti**

Díky uvolnění finančních zdrojů po splacení investičního úvěru v r. 2032 bude možné plánovat větší investiční akce.

- **Podpora od státních a evropských fondů**

Obec má možnost využít dotace a granty na rozvoj infrastruktury, které mohou posílit rozpočet.

- **Zlepšení ekologických podmínek a ochrany přírody**

Obec začala v r.2025 pracovat na novém územním plánu, který dává šanci implementovat navržená opatření pro ochranu přírody a rozvoj území. Pozemkovými úpravami by bylo možné zlepšit ekologické podmínky díky funkčně uspořádaným celkům a tvorbě krajinných prvků

- **Podpora vysokorychlostního internetu**

S plánovaným vybudováním optické sítě od soukromého investora se otevírá možnost pro zlepšení internetu a dalších technologií. To může zvýšit atraktivitu obce pro nové obyvatele a podnikatele.

- **Příliv nových obyvatel**

Vzhledem k výborné dopravní dostupnosti a okolní přírodě by obec mohla zvýšit zájem o bydlení. To by mohlo rozumně stimulovat růst populace odpovídající velikosti zastavěného území.

- **Podpora společenského života v obci**

Pořádáním kulturních akcí se obec a členové spolků snaží o udržení komunitního života v obci.

- **Možnost rozvoje turistického ruchu**

Vzhledem k asfaltovaným cestám a přírodním hodnotám v okolí obce je potenciál pro rozvoj turistického ruchu. Kulturní památky a přírodní park Kersko-Bory mohou lákat návštěvníky a přispět k rozvoji služeb.

- **Investiční příležitosti**

Díky uvolnění finančních zdrojů po splacení investičního úvěru v roce 2033 bude možné plánovat větší investiční akce, což přinese benefity pro obecní rozpočet alepší kvalitu služeb.

- **Podpora od státních a evropských fondů**

Obec má možnost využít různé dotace a granty na rozvojové projekty, které mohou posílit rozpočet a umožnit rozvoj infrastrukturálních projektů.

- **Zlepšení ekologických podmínek**

Obec má nový územní plán, který jí dává šanci implementovat navržená opatření pro ochranu

přírody a rozvoj území. Pozemkovou úpravou je možné zlepšit ekologické podmínky díky funkčně uspořádaným celkům a tvorbě krajinných prvků.

Hrozby

- **Odliv mladých lidí**

Nedostatek pracovních příležitostí a slabá nabídka společenského vyžití může způsobit odliv mladých lidí z obce, což by mohlo mít negativní dopad na demografickou strukturu a budoucnost obce.

- **Zranitelnost ekonomiky vůči klimatickým změnám**

Významná část ekonomiky je založena na zemědělství, které je silně ovlivněno klimatickými změnami. To může vést k nestabilitě a ekonomickým výkyvům v obci v případě neočekávaných povětrnostních podmínek.

- **Zvýšení hlukové zátěže**

Dopravní zatížení v důsledku zkapacitnění dálnice D11 a silnice II. třídy může způsobit zvýšení hlukové a emisní zátěže.

- **Náročnost na financování obnovy infrastruktury**

Špatný technický stav místních komunikací a vysoké náklady na jejich obnovu mohou ohrozit dostupnost a bezpečnost v obci. Místní rozpočet není dostatečný na pokrytí těchto nákladů, což může vést k problémům.

- **Krizové plánování**

Chybějící povodňový plán a nedostatečná dokumentace pro řešení krizových situací mohou představovat riziko v případě přírodních katastrof a nebezpečných situací, což může ohrozit bezpečnost obyvatel.

- **Zvýšení tranzitní dopravy**

Zvýšení tranzitní dopravy po silnici II/611 a dálnici D11 může vést k těžkým dopravním komplikacím a zhoršení kvality života ve Velence. Přetížení silnic může mít negativní dopad na zdraví obyvatel. Zkapacitnění dálnice D11 může způsobit zvýšení hlukové a emisní zátěže.

- **Odliv mladých lidí**

Nedostatek pracovních příležitostí, nedostupnost bydlení a nízká nabídka služeb může způsobit odliv mladých lidí z obce, což by mohlo mít negativní dopad na demografickou strukturu.

- **Náročnost na financování obnovy infrastruktury**

Špatný technický stav místních komunikací, chodníků a veřejného osvětlení a vysoké náklady na jejich obnovu mohou ohrozit bezpečnost v obci. Rozpočet obce není dostatečný na pokrytí těchto nákladů a realizace se rozkládá na delší časové období.

- **Provozování vodovodu, kanalizace a ČOV**

S postupem času bude třeba investovat do obnovy vodovodu, kanalizace a ČOV. Bude třeba zajistit udržitelnost provozu a fond obnovy IS majetku bude tento problém řešit jen částečně. Navíc, pokud se bude zvyšovat přírůstek obyvatel, bude třeba řešit zkapacitnění ČOV.

- **Krizové plánování**

Chybějící povodňový plán a nedostatečná dokumentace pro řešení krizových situací mohou představovat riziko v případě větších přírodních katastrof a nebezpečných situací, což může ohrozit bezpečnost obyvatel.

- **Správa památkově chráněných objektů**

Nemovité kulturní památky v obci - kostel sv. Petra v okovech, márnice a přilehlá hřbitovní zeď, budou v budoucnu vyžadovat investice na údržbu a opravy.

- **Snížení příjmů obce, finanční stabilita**

Velkou hrozbou by byla změna způsobu financování obcí z výnosů z daní. Neschopnost vytvářet dostatečné rozpočtové rezervy může omezit možnosti obce v oblastech, jako jsou sociální a technická infrastruktura. To může mít krátkodobý a dlouhodobý vliv na kvalitu života občanů

- **Trvalé pobývání v obci bez přihlášení k TP**

mnoho občanů žije v obci trvale, ale bez přihlášení k TP. To znamená snížení velké části výnosů ze sdílených daní a nižší příjmy z poplatků za odpady.

- **Riziko dopravních komplikací**

Zvýšení tranzitní dopravy po silnici II/611 a dálnici D11 může vést k těžkým dopravním komplikacím a zhoršení kvality života ve Velence. Přetížení silnic může mít negativní dopad na zdraví obyvatel.

- **Potenciální ekologické zátěže**

Důsledky intenzivního zemědělství mohou vést k poškození přírodních biotopů a znečištění vodních zdrojů. Je třeba monitorovat vlivy těchto činností na životní prostředí.

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Obec Velenka se s méně než 400 obyvateli řadí k těm, které by neměly mít ambice na překotný růst anonymní satelitní zástavby. Její území je kompaktní, přirozeně ohraničené tokem Velenského potoka a posazené v relativně klidném prostředí v blízkosti lesa.

Rozvoj obce by se měl zaměřit na budování infrastruktury pro stávající populaci. V obci např. chybí možnost nákupu základního sortimentu zboží. Řešením, kromě klasického obchodu, mohou být moderní způsoby zásilkových/ výdejních boxů nebo bezobslužných prodejen.

Díky rozmístění silniční sítě v husté zástavbě jsou hlavně pěší ohroženi nadměrnou osobní a nákladní dopravou. V obci chybí klidová zóna novodobé "návsi". Zde by se mohly jednak pořádat sezónní akce a bezpečno by zde bylo pro chodce a v neposlední řadě pro školní děti na zastávce autobusu. Architektonické řešení se nabízí v centru obce v okolí kostela.

Až do r. 2032 obec splácí úvěr na vodovod, kanalizaci a ČOV. Postupně se již realizují opravy a budování místních komunikací, chodníků, parkovacích stání a výsadby doprovodné zeleně. A tento trend by měl pokračovat.

Obec by měla nadále podporovat kulturní, spolkové a sportovní aktivity. Do nich je třeba zapojit místní spolky, aktivní občany a děti, aby se mohli navzájem potkávat a poznávat na společných akcích.

V obci je několik významných památek, které obec spravuje. Na jejich údržbu a obnovu nebudou vlastní prostředky dostačující a bude třeba získávat finanční prostředky z dotačních programů.

Strategie rozvoje obce by se měla zaměřit také na změnu energetické koncepce. Vybudování fotovoltaické elektrárny na střeše ČOV je začátek cesty za úsporami energií.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

Vysoká důležitost

Střední důležitost

Nízká důležitost

Cíl : „Požární bezpečnost obce, podpora SDH a jednotky SDH”

<p>Opatření : „Zajistit opravu požární nádrže” Jediným zdrojem požární vody v obci je požární nádrž v JZ části obce. Vzhledem k jejímu stáří je nutná rekonstrukce, protože boční betonové díly sjiždějí a nedokáží zadržet vodu. Stejně propustné je i dno nádrže a je tak třeba ji pravidelně dopouštět.</p>	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
<p>Opatření : „Pravidelná obnova prostředků požární ochrany pro jednotku SDH” Obec je zřizovatelem jednotky SDH, která zabezpečuje požární ochranu na území obce, pomáhá při živelných pohromách a mimořádných událostech, včetně základní pomoci občanům. Pro akceschopnost jednotky je třeba pravidelně zajišťovat a obnovovat jejich vybavení. Jednotka nedisponuje cisternou, ale zásahovým vozidlem s přívěsným vozíkem. Vzhledem ke stáří tohoto vozu bude z dotačních prostředků HZS a Středočeského kraje pořízen nový osobní automobil.</p>	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
<p>Opatření : „Zajištění vhodného pozemku pro hasičský sport” Členové SDH Velenka se již dlouhodobě věnují hasičskému sportu, kde získávají mnoho ocenění. Pro pravidelné tréninky ale schází vhodný prostor, a proto byla v připravovaném ÚP vytypována vhodná lokalita.</p>	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Cíl : „Energetická koncepce, obnovitelné zdroje”

<p>Opatření : „Výstavba fotovoltaické elektrárny na střeše ČOV pro snížení energetické náročnosti.” V r. 2026 by měla být zahájena stavba fotovoltaické elektrárny na střeše ČOV.</p>	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
<p>Opatření : „Dokončení obnovy veřejného osvětlení.” V r. 2026 by mělo být vydáno stavební povolení na dokončení zbývajících částí veřejného osvětlení. Výměnou za moderní LED technologie dojde k postupnému snižování spotřeby el. energie. Realizace bude probíhat po etapách.</p>	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
<p>Opatření : „Hledání nových úpor a obnovitelných zdrojů” Vybudování FVE na střeše budovy OÚ</p>	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Cíl : „Doprava v obci, komunikace, bezpečnost chodců”

<p>Opatření : „Najít možnosti pro omezení zbytné tranzitní dopravy v obci na silnicích II. a III. tř.”</p>	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
<p>Opatření : „Pokračovat v trendu oprav a budování místních komunikací, chodníků, parkovacích stání a obdobných prvků.” Zajistit bezpečný pohyb chodců, zvláště v místech smíšené automobilové a pěší dopravy. Dále zajistit postupnou opravu chodníků, případně výstavbu nových.</p>	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování

Cíl : „Zachování charakteru krajiny a vzhledu obytných oblastí”

Opatření : „Ochrana a obnova zeleně“

Zajistit ochranu a obnovu sídelní zeleně, doplňovat výsadby a pečovat o stávající zeleň. Udržovat a chránit veřejná prostranství (opora je v OZV k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně) Chránit zeleň v okolní krajině a vhodnými environmentálními zásahy napomáhat zadržování vody v přírodě. Podkladem pro plnění tohoto cíle je nový územní plán obce, plán revitalizace zeleně a zpracovaná inventarizace stromů. V současné době se zpracovává projekt na výsadbu nových stromů v intravilánu obce. Koncem r. 2025 bude podána žádost o dotaci v rámci OPŽP.

Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
---------	-------------	-------------------	-------------------

Cíl : „Zajistit udržitelnost odpadového hospodářství“**Opatření : „Snižovat množství produkce smíšeného komunálního odpadu“**

Zvážit možnost rozšíření door-to-door svozů, edukace občanů, zvolit vhodný motivační systém

Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
---------	-------------	-------------------	-------------------

Opatření : „Využít biologicky rozložitelný odpad v místě vzniku“

Snižit podíl BIO odpadu, který je z obce odvážen na externí kompostárnu např. zřízením komunitní kompostárny. Organická hmota se tak dostane zpět do půdy na území obce a sníží se náklady na dopravu tohoto odpadu.

Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
---------	-------------	-------------------	-------------------

Cíl : „Zvýšení kvality života v obci, volný čas, kultura“**Opatření : „Zvýšení kvality života v obci“**

- zajistit zásobování obyvatel (umístění doručovacího/ výdejního boxu s doplňkovými službami České pošty) - zvýšit povědomí o sociálních službách, pomoc sociálně slabým skupinám (informování, zprostředkování návštěvy) - hledat další příležitosti k využití prostor OÚ pro kulturní, sportovní a spolkové akce - rozšířit nabídku místní knihovny (knihovny výměnný fond, audioknihy, tematické besedy) - nabídnout další možnosti dostupného kulturního vyžití mimo obec (např. zájezdy na kulturní akce) - hledat možnosti pro společné aktivity dětí a rodičů (dílničky, tematická setkávání) - udržet místní zvyky, tradice a spolkové akce - aktivně využívat Kostel sv. Petra v okovech (koncerty, výstavy, mše)

Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
---------	-------------	-------------------	-------------------

Cíl : „Zadržování vody v krajině“**Opatření : „Hledat možnosti pro vsakování dešťové vody v místě“**

Bude třeba vyřešit vsakování srážkových vod z komunikací, které se zde kumulují z většiny nemovitosti původní zástavby. Voda protéká ulicemi, částečně je odváděna do povrchové dešťové kanalizace a do Velenského potoka. Řešením by byla opatření drobné lokální povahy (např. vsakovací jímky), spojená s rekonstrukcí komunikací. Dalším řešením je preferovat takový zpevněný povrch, který vsakování vody umožňuje. V rámci ÚP jsou navržena opatření pro vsakování vody v záplavovém území podél Velenského potoka v západní části obce.

Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
---------	-------------	-------------------	-------------------

Cíl : „Provozování vodovodu, kanalizace a ČOV“**Opatření : „Zjistit udržitelnost provozu vodovodu, kanalizace a ČOV v obci“**

- zvýšit odběr pitné vody z veřejného vodovodu, čímž dojde k lepší cirkulaci vody v potrubí. Vyšší odběr vody by mělo snížit náklady na jednotkovou cenu vodného. - osadit stávající vodoměry zařízením pro dálkové sledování spotřeby. Tím se zlepší přehled o aktuálních průtocích a bude možné v reálném čase dohledat případné úniky vody. Rychleji bude možné získat podklady pro fakturaci vodného a případně zvýšit četnost faktur. - bude třeba sledovat látkové a hydrologické zatížení ČOV, která je v tuto chvíli plně vytížená. Pro další rozvoj obce bude nutná studie proveditelnosti pro případnou intenzifikaci. Toto opatření je také zakotveno v novém ÚP. - pro případ nemožnosti dále provozovat vodohospodářskou infrastrukturu vlastními silami (finanční, personálních či jiné důvody), by měla obec zvážit možnost zajistit provozování prostřednictvím jiného subjektu.

Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
---------	-------------	-------------------	-------------------

B.3 Podpora realizace programu

Zpracovaný program rozvoje obce Velenka bude podkladem pro stanovování ročních rozpočtů a střednědobých výhledů.

Vzhledem k omezeným možnostem na předfinancování opatření a aktivit musí být projekty posuzovány aktuálně. Upřednostňované budou projekty, na které bude možno získat dotační nebo jiné externí zdroje, a to s ohledem na fakt, že takové způsoby financování se budou postupně výrazně snižovat.

Vyhodnocení programu by mělo být provedeno před koncem stanoveného období, tj. nejdříve v r. 2029. Od následujícího roku by měl být schválený nový programový dokument.